

РЕШЕНИЕ

№ 174

гр. София, 10.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 27.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **5742** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалба на Сдружение „Български хелзински комитет“, с адрес: [населено място], представлявано от К. И. К., чрез адв. Д. Д., срещу изричен отказ, обективиран в писмо, изх. № 95-00-75/09.06.2022 г. на директора на Дирекция „Правни дейности“, за предоставяне на достъп до обществена информация по заявление по ЗДОИ, вх. № 95-00-75/31.05.2022 г.

В жалбата се твърди, че постановеният отказ е незаконосъобразен, издаден в противоречие с процесуалните правила и в нарушение на материалния закон. Искане от съда да отмени отказа и да реши делото по същество. В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, се представлява от адв. Д., като поддържа жалбата, изразява подробно становище, претендира разноски по списък.

Ответникът – директорът на Дирекция „Правни дейности“, редовно призован, се представлява от юриск. Т., която оспорва жалбата, намира жалбата за неоснователна, а отказа – за правилен и законосъобразен. Претендира съд. разноски за юриск. възнаграждение, прави възражение за прекомерност на адв. хонорар.

Административен съд – София град, като обсъди доводите на страните и прецени

събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Жалбоподателят подава до министъра на правосъдието заявление за достъп до обществена информация, по ЗДОИ, вх. № 95-00-75/31.05.2022 г., което съдържа искане за предоставяне на:

По данни на Министерство на правосъдието, през 2020 г. И. е осъществил две планови проверки в затвори/затворнически общежития, а в периода 1 януари 2021 - 30 април 2021 г. - една. Моля, за всяка една от тези три проверки да ми предоставите информация за следното:

- a. в кой затвор/затворническо общежитие е извършена проверката;
- b. какви са били целите, задачите и обхвата на проверката;
- c. какви са били изводите от проверката;

(1. какви препоръки са направени в резултата от проверката;

e. какви предложения са направени в резултат от проверката.

2. По данни на Министерство на правосъдието, през 2020 г. И. е осъществил една проверка в поправителен дом. Във връзка с тази проверка, моля да ми предоставите информация за следното:

- a. в кой поправителен дом е извършена проверката;
- b. какви са били целите, задачите и обхвата на проверката;
- c. какви са били изводите от проверката;
- d. какви препоръки са направени в резултат от проверката;
- e. какви предложения са направени в резултат от проверката.

С процесното се решение се отговаря по следния начин на подаденото заявление:

Исканата в заявлението информация е чувствителна. Същата е пряко свързана с местата за лишаване от свобода, която без да е изчерпателно изброена се касае за: обособени постове в местата за лишаване от свобода, както и щатната им обезпеченост и инструкции за лостовите надзиратели; конкретно посочена по вид и брой техника за видеонаблюдение и в някои случаи конкретното им местонахождение; видове и в случаи компрометирани заграждения и/или килии; брой и вид конвойни автомобили с посочен ДКН номер, изминат пробег и текущо експлоатационно състояние; местонахождение и експлоатационно състояние на помещения на оперативно-дежурна част, както и техническото ѝ обезпечаване; брой и вид на въоръжение на конкретното поделение, местонахождение на оръжейната, както и проведени занятия за стрелкова подготовка на щата; брой, вид и състояние на помощните средства и др.

С разпоредбата на чл. 5 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) е въведен принципът за добросъвестност при упражняване правата по този закон, като се забранява правото на достъп до обществена информация да е насочено срещу правата и доброто име на други лица, както и срещу националната сигурност, обществения ред, здравето на гражданите и морала. Гарантирането на сигурността на обществото и държавата изрично е изведено като един от основните принципи при осъществяване на правото на достъп до обществена информация - чл. 6, ал. 1, т. 6 ЗДОИ.

Със заявлението е поискано предоставяне на информация, която се включва в

докладите от плановете проверки в затворите и затворническите общежития към тях, както и в поправителен дом за периода от началото на 2020 г. до 30 април 2021 г. Безспорно, исканата информация е свързана с дейности, които гарантират общественя ред и сигурността на обществото при реализиране на наказателната отговорност. С разгласяването на исканата информация е налице реален риск от застрашаване сигурността на лицата, намиращи се в затворите, затворническите общежития, поправителните домове и арестите, на служителите, които изпълняват служебните си задължения в посочените места, както и от застрашаване сигурността, здравето и живота на гражданите.

Предоставянето на исканата информация би могло да застраши общественя ред, включително и здравето на гражданите - нарушение на чл. 5 ЗДОИ и не е съобразено с основния принцип за осъществяването на право на достъп до обществена информация - достъпът да се осъществява само при гарантиране на сигурността на обществото и държавата. В случая не може да се приеме и че е налице надделяващ обществен интерес, който на основание чл. 13, ал. 4 ЗДОИ да преодолее наложеното ограничаване на правото на достъп до обществена информация от основния принцип на гарантирането на сигурността на обществото и държавата. „Надделяващ обществен интерес“ съгласно пар. 1, т. 6 ДР на ЗДОИ е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 ЗДОИ. В конкретния случай такива твърдения не са изложени в заявлението, а и самото естество на исканата информация, не може да мотивира извод, че се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт.

На следващо място, предвид факта, че информацията не е налична в Министерството на правосъдието, в работни файлове следва да бъде наново възпроизведена от съдържащата се в оригиналните хартиени носители на информация. Гази дейност включва анализиране, систематизиране, адаптиране съгласно изискванията на Закона за защита на личните данни, което изисква необичайно много усилия, излизащи извън рамките на обичайните служебни дейности.

В този смисъл намира приложение хипотезата на чл. 41а, ал. 2 ЗДОИ, съгласно която организациите от общественя сектор не са длъжни да предоставят информация за повторно използване, когато това изисква нейното създаване или адаптиране, или когато е свързано с предоставяне на части от документи или други материали, което изисква непропорционално много усилия, излизащи извън рамките на обичайната операция. Счита, че в случая е изпълнен фактическия състав на чл. 41а, ал. 2 от ЗДОИ, понеже са изпълнени следните две кумулативни условия: 1. да е налице някоя от посочените алтернативно възможности: когато предоставянето на информацията изисква нейното създаване или адаптиране или когато е свързано с предоставяне на части от документи или други материали; 2. дейността, посочена в т. 1, да изисква непропорционално много усилия, излизащи извън рамките на обичайната операция (Решение № 1749/18.03.21 г. по адм. д. № 73/2021 г. по описа на АССГ).

При така установеното от фактическа страна, съдът намира, че жалбата е процесуално допустима, като подадена в законоустановения срок за оспорване и от надлежна страна.

Жалбата е подадена в срок и е процесуално допустима за разглеждане по настоящото дело.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация са уредени в Закона за достъп до обществена информация /обн. ДВ, бр. 55 от 2000 г./.

Обществена информация по смисъла на закона е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти – чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ. Задължените да предоставят информация по ЗДОИ субекти са посочени в чл. 3, ал. 1 и 2 от закона. Горепосочените субекти, в случаите, когато попадат в обхвата на чл. 3 от ЗДОИ, имат задължението да предоставят информация, която да е създадена в кръга на тяхната компетентност или да се съхранява от тях и да е налична. Обществената информация, която отговаря на първото изискване е два вида - официална и служебна. В разпоредбата на чл. 10 от ЗДОИ е посочено, че официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия. Правните актове на държавните органи, в които по дефиниция следва да се приеме, че се съдържа официална информация са нормативни, общи и индивидуални. За първите от тях достъпът е осигурен чрез обнародването им в Държавен вестник. За останалите достъпът се осъществява по реда на ЗДОИ, освен ако изрично не е предвиден друг начин. Служебната информация, според чл. 11 от ЗДОИ е тази, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и техните администрации.

Съгласно чл. 3, ал. 2, т. 2 от ЗДОИ този закон се прилага и за достъп до обществена информация, която се създава и съхранява от физически и юридически лица само относно извършвана от тях дейност, финансирана със средства от консолидирания държавен бюджет и средства от фондове на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз по проекти и програми.

Съобразно посочената законова дефиниция, министъра на правосъдието е държавен орган, задължено да предоставя информация, относно извършвана от него дейност, е задължен субект по см. на чл. 3, ал. 1 и 2 от ЗДОИ. Предвид последното, същият е задължен, при постъпване на заявление за достъп до обществена информация да издаде акт по реда на ЗДОИ. В случая е формулиран изричен отказ по подаденото заявление, като са изложени и съответни мотиви. Посочено е, че информацията е „чувствителна“ и можело да застраши обществения ред и здравето на гражданите. Сочи се и липсата на надделяващ обществен интерес. Излага се и довод за наличие на основание по чл. 41а, ал. 2 от ЗДОИ, съгласно която организациите от обществения сектор не са длъжни да предоставят информация за повторно използване, когато това изисква нейното създаване или адаптиране, или когато е свързано с предоставяне на части от документи или други материали, което изисква непропорционално много усилия, излизащи извън рамките на обичайната операция.

Съгласно текста на разпоредбата на чл. 38 от ЗДОИ, в решението за отказ за

предоставяне на достъп до обществена информация се посочват правното и фактическото основание за отказ по този закон, датата на приемане на решението и редът за неговото обжалване. Съображенията за отказ следва да бъдат изложени в решение, по реда на чл. 38 от ЗДОИ. В случая формата за издаване на отказ не е спазена, като е издаден акт във формата на писмо. Това не представлява съществено нарушение на адм.-производствените правила.

Писмото е издадено от оправомощено лице със заповед № ЛС-04-799/15.12.2021 г. на министъра на правосъдието /л. 26/, притежаващо съответната материална компетентност.

В разглеждания случай, с решението се отказва исканата информация.

Съгласно чл. 37, ал. 1 и 2 от ЗДОИ: Основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл. 13, ал. 2;

2. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2015 г., в сила от 12.01.2016 г.) достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес;

3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца.

(2) В случаите по ал. 1 се предоставя частичен достъп само до онази част от информацията, достъпът до която не е ограничен.

В настоящият случай, ответникът по делото не сочи нито едно от изрично посочените в разпоредбата на чл. 37 от ЗДОИ законови основания за отказ за предоставяне на информация по реда на ЗДОИ по отношение на исканата информация. Не се сочи, същата да е класифицирана по смисъла на ЗЗКИ, нито да засяга интересите на трети лица. Изложеното обстоятелство, че била „чувствителна“ и можело да застражи общ. ред и здравето на гражданите не се подкрепя нито от доказателството по делото, нито представлява основание за отказ. Второто основание за отказ по чл. 41а, ал. 2 ЗДОИ, съгласно която организациите от общественния сектор не са длъжни да предоставят информация за повторно използване, когато това изисква нейното създаване или адаптиране, или когато е свързано с предоставяне на части от документи или други материали, което изисква непропорционално много усилия, излизащи извън рамките на обичайната операция, също така не е налице. На първо място, в случая не се касае за предоставяне на информация за повторно използване, понеже същата е съставена от служители в администрацията на ответника и не е приложима тази законова хипотеза. Освен това, не може да се приеме аргумента, че информацията следва да се адаптира или създава. В случаите на проверки се съставят съответни официални документи – доклади, констативни актове и протоколи. Именно те следва да се предоставят, ако са съставяни и не са класифицирани по смисъла на ЗЗКИ. Именно това обстоятелство следва да се изследва от ответника, а не дали се касае за „чувствителна информация“, каквато тя действително е за обществото. Именно с

предоставянето ѝ би се задоволил общ. интерес, а не чрез неоснователния отказ за това.

По изложените съображения, жалбата срещу процесния акт е основателна, а същият е постановен в противоречие с материалния закон, което налага отмяната му и връщането на делото като адм. преписка на адм. орган за ново произнасяне при съобразяване с горепосочените задължителни указания за прилагане на закона.

От жалбоподателя се претендират разноски по списък в размер на 510 лева. Съдът намира, че въпреки направеното изявление отответника, че същият е прекомерен, адв. хонорар следва да се присъди в пълен размер, на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, в размер на 500 лева, което е към законовия минимум.

Предвид гореизложеното и на основание чл 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, II отделение, 33-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ, по жалба на Сдружение „Български хелзинкски комитет“, с адрес: [населено място], представлявано от К. И. К., чрез адв. Д. Д.,

ИЗРИЧЕН ОТКАЗ, обективиран в писмо, изх. № 95-00-75/09.06.2022 г. на директора на Дирекция „Правни дейности“, за предоставяне на достъп до обществена информация по заявление по ЗДОИ, вх. № 95-00-75/31.05.2022 г.;

ВРЪЩА делото като адм. преписка на адм. орган за ново произнасяне в 14-дневен срок, при съобразяване с горепосочените задължителни указания за прилагане на закона;

ОСЪЖДА Министерство на правосъдието, да заплати на Сдружение „Български хелзинкски комитет“, с адрес: [населено място], представлявано от К. И. К., разноски в размер на 510 /петстотин и десет/ лева.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно оспорване.

Преписи да се връчат на страните!

СЪДИЯ: